

UZASADNIENIE

Z. G. działający jako reprezentanta grupy 220 funkcjonariuszy Służby Więziennej wymienionych w złożonym w niniejszej sprawie pozwie w postępowaniu grupowym skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa – Ministrowi Sprawiedliwości o odszkodowanie z tytułu braku waloryzacji wynagrodzeń w 2009, 2010, 2011 i 2012 r. wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz członków grupy podzielonych na 55 podgrup kwot stanowiących równowartość wysokości utraconych przez powodów świadczeń - o łącznej wartości 1 012 342,71 zł, szczegółowo wskazanych w pozwie.

Uzasadniając wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu grupowym reprezentant grupy wskazał, że roszczenia członków grupy oparte są na takiej samej podstawie faktycznej, tj. braku waloryzacji uposażeń funkcjonariuszy Służby Więziennej wskazanych w pozwie za okres od 1 stycznia 2009 r. do 31 października 2012 r.

Jako podstawę prawną roszczeń wskazał przepisy art. 4 i 6 ust. 1 w zw. z art. 5 pkt 1 lit, a i c ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1999 r. Nr 110, poz. 1255) w brzmieniu obowiązującym w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 1 stycznia 2010 r., jak również przepisy art. 6 ust. 1 w zw. z art. 5 pkt 1 lit, a i d oraz pkt 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (tekst jednolity: Dz. U. z 2011 r. Nr 79, poz. 431) w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2010 r. do 31 października 2012 r., które stanowią podstawę do obliczenia pełnego (zwaloryzowanego) wynagrodzenia w danym roku.

Dodał, że stosownie do przywołanych przepisów podstawę wynagrodzeń dla funkcjonariuszy oraz pracowników Służby Więziennej stanowią wynagrodzenia z poprzedniego roku zwaloryzowane średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń ustalonym w ustawie budżetowej oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne, wypłacane na podstawie odrębnych przepisów.

Wskazał, że istotą roszczenia jest brak zastosowania do uposażeń funkcjonariuszy średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej określonych w ustawie budżetowej w okresie objętym powództwem tj. od dnia 1 stycznia 2009 r. do 31 października 2012 r., który wynosił:

- w 2009 r. (...) % na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy budżetowej na rok 2009 z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 10, poz. 58);

- w 2010 r. (...) % na art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy budżetowej na rok 2010 z dnia 22 stycznia 2010 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 19, poz. 102);

- w 2011 r. (...) % na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy budżetowej na rok 2011 z dnia 20 stycznia r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 29, poz. 150);

- w 2012 r. (...) % na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy budżetowej na rok 2012 z dnia 2 marca r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 273);

Zdaniem reprezentanta grupy, brak waloryzacji związany był z zaniechaniem przez Ministra Sprawiedliwości podjęcia działań umożliwiających waloryzację, zaś zgodnie z brzmieniem art. 10 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z dnia 12 maja 2010 r. Nr 79, poz. 523) Centralnym Zarządem Służby Więziennej oraz jednostkami organizacyjnymi, o których mowa w art. 8 ust. 1, kieruje Dyrektor Generalny podległy Ministrowi Sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości jest zatem przełożonym Dyrektora Generalnego Służby Więziennej, zaś w zakresie stanowienia prawa kompetencje Ministra Sprawiedliwości odnoszą się do całej Służby Więziennej. Minister Sprawiedliwości został upoważniony w art. 10a ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw do złożenia wniosku skierowanego do ministra

właściwego do spraw finansów do dokonywania przeniesień kwoty środków na uposażenia - między częściami i działami. Minister Sprawiedliwości ma zatem, zdaniem powodów, bezpośredni wpływ na przeznaczenie środków z budżetu państwa na potrzeby resortu, którym zawiaduje - w tym na waloryzację uposażeń funkcjonariuszy Służby Więziennej.

Pozwany wnosił o odrzucenie pozwu jako niedopuszczalnego ewentualnie o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powodów na rzecz Skarbu Państwa Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany wskazał, że brak jest podstaw do rozpoznania niniejszej sprawy w trybie ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.

Pozwany wskazał, że zasady waloryzacji wynagrodzenia w 2009 r. określał art. 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej dzielił pracowników państwowej sfery budżetowej na osoby objęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń (art. 5 ust. 1) i nieobjęte systemem mnożnikowym (art. 5 ust. 2). Funkcjonariusze, o których mowa w art. 2 ust. 2, a więc także funkcjonariusze Służby Więziennej zaliczeni zostali w art. 5 ust. 1 lit. d) do systemu mnożnikowego. Art. 6 ust. 1 pkt 2 c ustawy stanowił, iż podstawą do określenia wynagrodzeń w roku budżetowym dla pracowników, o których mowa w art. 5 pkt. 1 stanowią kwoty bazowe ustalone w odrębnych przepisach wielokrotności kwot bazowych. Kwoty bazowe oraz wielokrotności kwot bazowych zgodnie z art. 9 ustawy ustalała co roku ustawa budżetowa.

W ustawie budżetowej na rok 2009 w art. 15 ust. 1 dokonano konsekwentnie kolejnego podziału na osoby objęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń (art. 15 ust. 1 pkt. A) - w tym funkcjonariuszy Służby Więziennej oraz w art. 15 ust. 1 pkt. B) osoby systemem tym nie objętych. W art. 15 ust. 2 lit. d) ustalono kwotę bazową dla funkcjonariuszy w kwocie 1,523,29 zł. Zgodnie z ustawą z dnia 26 kwietnia 1996 r. o Służbie Więziennej oraz zastępującą ją ustawą z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej uposażenie funkcjonariuszy stanowi wielokrotność kwoty bazowej, której wysokość ustaloną według odrębnych zasad określa ustawa budżetowa.

W stanie prawnym obowiązującym do końca roku 2009 brak było, zdaniem pozwanego, podstaw do waloryzacji uposażeń funkcjonariuszy Służby Więziennej w oparciu o średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej - podstawą do ustalenia przeciętnego uposażenia była kwota bazowa ustalana w ustawie budżetowej w dokładnie wskazanej kwocie.

Pozwany podniósł, że w 2009 r. kwota bazowa została podniesiona w stosunku do kwoty z roku 2008 o (...) (z(...) zł do kwoty (...)). Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 marca 2009 r., ze skutkiem na 1 stycznia 2009 r. podniesiono wskaźnik wielokrotności kwoty bazowej z (...) do(...)Podwyższenie tego mnożnika o 0,17 punktu przekłada się na wzrost uposażenia o (...). Łącznie więc realnie funkcjonariusze Służby Więziennej otrzymali w 2009 r. wynagrodzenia wyższe w stosunku do roku 2008 o(...), co (...) - krotnie przewyższa powoływany w pozwie wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok 2009, wynoszący wg ustawy budżetowej (...) %.

Pozwany, wskazując na zasady waloryzacji wynagrodzenia w 2010 r. stwierdził, że odwołanie w art. 6 ust. 1 ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej do kwoty bazowej zostało zmienione dopiero w dniu 1 stycznia 2011 r. Wówczas dopiero zastąpiono w ustawie kwotę bazową pojęciem średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej. W ustawie budżetowej na rok 2010 w art. 15 ust. 1 pkt. 3 zapisano średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na poziomie (...). Jednakże ustawa budżetowa na rok 2010 w załączniku nr (...) w części 37 (...) zawierała kwoty przeznaczone na wynagrodzenia w wysokości identycznej jak te przyjęte w roku 2009. Tym samym w ustawie budżetowej nie przewidziano środków na wypłaty zwaloryzowanych wynagrodzeń. Załącznik do ustawy budżetowej jest jej integralną częścią, zatem projekt budżetu w części przewidzianej na wydatki na wynagrodzenia jest, zdaniem pozwanego, również jest objęty regulacją ustawową.

W ustawie budżetowej na rok 2011 w art. 13 ust. 1 pkt. 3) zapisano średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na poziomie (...) %. Identyczna sytuacja miała miejsce w roku 2012 (art. 13 ust. 1 pkt. 3) ustawy budżetowej na rok 2012). Ustawodawca nie przewidział więc waloryzacji średniorocznego wskaźnika wynagrodzeń. Zdaniem pozwanego, w latach 2010 - 2012 działanie Państwa podyktowane było koniecznością wszczęcia procedury ostrożnościowej na wypadek przekroczenia progów budżetowych automatycznie zamrażających możliwość zwiększania deficytu budżetowego, wynikających z art. 86 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych.

Pozwany podkreślił, że waloryzacja uposażeń funkcjonariuszy Służby Więziennej w roku 2009 odbywała się na innych zasadach niż te opisane przez powodów w pozwie. Ich wysokość została zwaloryzowana aczkolwiek w inny sposób niż średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń, do którego odwoływali się powodowie. Natomiast w latach 2010 i 2011 waloryzacja nie została dokonana, lecz wynikało to z treści ustaw budżetowych. W zakresie roszczenia odszkodowawczego obejmującego brak waloryzacji wynagrodzeń w 2009 r. pozwany wskazał nadto, że rozporządzeniem z dnia 9 listopada 2007 r. (Dz. U. Nr 212, poz. 1560) Rada Ministrów ustaliła wielokrotność kwoty bazowej, stanowiącej przeciętne uposażenie funkcjonariuszy Służby Więziennej, na 2,48. Natomiast w art. 15 ustawy budżetowej na rok 2008 z dnia 23 stycznia 2008 r. (Dz. U. Nr 19, poz. 117) kwota bazowa dla funkcjonariuszy m.in. Służby Więziennej została określona na poziomie (...) zł, zaś w ustawie budżetowej na rok 2009 kwota bazowa dla funkcjonariuszy wyniosła (...) zł, co oznaczało jej wzrost w porównaniu do roku 2008 o (...). Dodatkowo na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 marca 2009 r. (Dz. U. Nr 49, poz.396) nastąpiło podwyższenie wskaźnika wielokrotności kwoty bazowej funkcjonariuszy Służby Więziennej z (...) do (...) od dnia 1 stycznia 2009 r. co oznacza wzrost tego wskaźnika o (...). Funkcjonariusze Służby Więziennej zostali zatem objęci w 2009 r. podwyżką uposażeń wynikającą z dwóch tytułów - wzrostu o (...) kwoty bazowej, co wynika z zapisów zawartych w ustawie budżetowej na rok 2009, oraz wzrostu wskaźnika wielokrotności kwoty bazowej z (...) do(...) tj. o (...)

W zakresie roszczenia odszkodowawczego obejmującego brak waloryzacji wynagrodzeń w 2010 r. pozwany wskazał, że powodowi przysługuje ewentualne roszczenie o zapłatę zaległego wynagrodzenia przez co roszczenie odszkodowawcze jest nieuzasadnione z uwagi na brak szkody kompensowanej istnieniem roszczenia o zapłatę. Pozwany wskazał, że sprawa niniejsza ma w tym zakresie charakter sporu o wynagrodzenie, zaś takie roszczenie nie jest objęte regulacją ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, z uwagi na treść art. 217 ust. 2 w zw. z art. 220 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej.

Zdaniem pozwanego „zamrożenie” waloryzacji uposażeń w 2011 i 2012 r. wynikało z treści ustaw budżetowych, a nie z zaniechania Ministra Sprawiedliwości.

Zdaniem pozwanego, zgodnie z treścią art. 417¹ § 1 kc jeżeli szkoda powstała w związku z wydaniem aktu normatywnego jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu niezgodności tego aktu z Konstytucją.

Pozwany zakwestionował nadto prawidłowość wyliczeń kwot dochodzonych pozwem wskazując, że wyliczenia te są oparte o waloryzację uposażeń w roku 2009, która nie opierała się na wskaźniku średniorocznego wzrostu wynagrodzeń, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt. 3) ustawy budżetowej na rok 2009.

Reprezentant grupy zakwestionował powyższe stanowisko, zaś w szczególności w zakresie stanowiska pozwanego dotyczącego dokonania waloryzacji uposażeń funkcjonariuszy w 2009 r. zarzucił, że wskazane przez pozwanego podwyższenie uposażeń nie stanowi waloryzacji, lecz wzrost wysokości kwoty bazowej w następujących po sobie latach, albowiem ustawodawca różnicuje w ustawach budżetowych poza wysokością kwoty bazowej także średnioroczne wskaźniki wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej: w 2008 r. ustawa budżetowa przewidywała średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na poziomie 102,3 %, z kolei w 2009 r. ustawa budżetowa z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 10, poz. 58) przewidywała średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń na poziomie (...) % (art. 15 ust. 1 pkt 3) i o tę wartość powinny wzrosnąć uposażenia funkcjonariuszy w 2009 r. Odpowiednia wartość w roku 2010 to (...) %. Średnioroczne wskaźniki wzrostu

wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej w latach 2011 i 2012 to (...). Jeżeli w latach 2009 i 2010 została przeprowadzona waloryzacja to również w latach 2011 i 2012 nastąpiłby wzrost wynagrodzeń zgodnie z zasadami art. 6 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw.

Sąd ustalił i zważył, co następuje: postępowania grupowe normuje ustawa z dnia 17 grudnia 2009 roku o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. nr 7 z 2010 roku, poz. 44.). Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy co najmniej 10 osób może dochodzić w postępowaniu grupowym roszczeń jednego rodzaju, gdy oparte są one na tej samej lub takiej samej podstawie. Ustęp 2 przywołanego przepisu doprecyzowuje, iż ustawa ma zastosowanie do roszczeń o ochronę konsumentów, z tytułu odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny oraz z tytułu czynów niedozwolonych, z wyjątkiem roszczeń o ochronę

dóbr osobistych. Ponadto w sprawach o roszczenia pieniężne, na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy, powództwo może być ograniczone do żądania ustalenia odpowiedzialności pozwanego. Powód zaś w takiej sytuacji nie jest obowiązany do wykazywania interesu prawnego w ustaleniu.

Zwrócić należy uwagę, że w pierwszej kolejności, zgodnie z treścią art. 10 ust. 1 ustawy sąd rozstrzyga na rozprawie o dopuszczalności postępowania grupowego. W przypadku zaś stwierdzenia, iż sprawa nie podlega rozpoznaniu w jego ramach, odrzuca pozew.

Oceniając dopuszczalność postępowania grupowego sąd zobligowany jest zbadać, czy zachodzą wszystkie przesłanki wynikające z art. 1 ustawy. Należało zatem rozważyć, czy dochodzone pozwem zbiorowym roszczenia są faktycznie jednorodnjowe oraz czy są one oparte na tej samej lub takiej samej podstawie faktycznej. W dalszej kolejności Sąd musiał ustalić, czy roszczenia te mieszczą się w katalogu sprawy wskazanych w art. 1 ust. 2 ustawy. Dopiero bowiem spełnienie wszystkich tych przesłanek łącznie umożliwia rozpoznanie sprawy w postępowaniu grupowym.

W ocenie Sądu, roszczenie objęte pozwem spełnia kryteria wskazane w art. 1 ust. 1 ustawy albowiem są roszczeniami opartymi na tej samej podstawie faktycznej, związanymi z zarzucanym brakiem dokonania waloryzacji wynagrodzeń, do której to waloryzacji uprawniony był każdy z członków grupy, a strona powodowa dochodzi w niniejszej sprawie roszczeń pieniężnych, ujednoczonych w ramach podgrup.

Ustawa zawiera jednak ograniczenia o charakterze przedmiotowym objęte art. 1 ust. 2, który stanowi, że w postępowaniu grupowym mogą bowiem być dochodzone następujące roszczenia:

- 1) roszczenia o ochronę konsumentów,
- 2) roszczenia z tytułu odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny oraz
- 3) roszczenia z tytułu czynów niedozwolonych.

Roszczenia powodów określone zostały jako żądanie odszkodowania w oparciu o art. 417 § 1 k.c., który stanowi o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej. Powodowie ostatecznie nie wykazali, by w sprawie doszło do szczególnej sytuacji, tj. by szkoda została wyrządzona przez niewydanie aktu normatywnego i nie odwołali się w zakresie faktycznych podstaw roszczeń do art. 417 „1” § 4 k.c.

Oceniając dopuszczalność rozpoznania sprawy w postępowaniu grupowym Sąd uznał, że podnoszone przez pozwanego zarzuty w zakresie niedopuszczalności rozpoznania niniejszej sprawy w postępowaniu grupowym zasługują na uwzględnienie.

Sąd zważył, że zasady i terminy podwyższania wynagrodzeń powodów jako funkcjonariuszy Służby Więziennej określone zostały w ustawie z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw.

Zgodnie z brzmieniem art. 4 tej ustawy, od 2010 r. kwoty bazowe waloryzowane są corocznie średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń, zaś w myśl art. 6 ustawy podstawę do określenia wynagrodzeń w roku budżetowym, m.in. dla funkcjonariuszy więziennictwa stanowią wynagrodzenia z roku poprzedniego, zwaloryzowane średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń ustalonym w ustawie budżetowej, oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne, wypłacane na podstawie odrębnych przepisów.

W myśl art. 15 ust. 1 pkt 3 - art. 15 ust. 1 pkt 3 ustawy budżetowej na rok 2009 z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 10, poz. 58) średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej ustalono w wysokości (...) %.

Zgodnie z treścią art. 15 ust. 1 pkt 3) ustawy budżetowej na rok 2010 z dnia 22 stycznia 2010 r. (Dz. U. Nr 19, poz. 102) średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej ustalono w wysokości (...), jednak plan wydatków na rok 2010 określony w tej ustawie, we wszystkich częściach budżetowych, w tym również w części 37 (...), nie zabezpieczał środków finansowych na waloryzację wynagrodzeń o ten wskaźnik. W 2010 r. nie dokonano zatem waloryzacji wynagrodzeń funkcjonariuszy SW mimo przyjęcia średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej w wysokości (...) i nie wypłacono powodom wynagrodzeń podwyższonych o ten wskaźnik.

Sąd zważył jednak, że zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27.03.2014 r. (III PK 87/13) w razie potencjalnego pokrzywdzenia danego pracownika nie ma potrzeby odwoływania się do odpowiedzialności deliktowej, gdy naruszenie przepisów o wynagradzaniu spowodowane jest niezgodnym z imperatywnymi przepisami zaniżeniem wysokości wynagrodzenia. Takie działanie może być naprawione poprzez wniesienie powództwa o zapłatę wynagrodzenia. Odwołując się do wyводу Sądu Najwyższego wskazanego w cyt. wyżej wyroku, Sąd stwierdza, że skoro wysokość wynagrodzenia określają przepisy prawa – podane przez powodów okoliczności wymagają zweryfikowania na gruncie przepisów o wynagrodzeniach funkcjonariuszy, bez potrzeby odwoływania się do odpowiedzialności deliktowej. Potencjalne zaniżenie wysokości wynagrodzeń związane z niedokonaniem w 2009 i 2010 r. waloryzacji winno być więc przedmiotem sporu o wynagrodzenie. Powodowie wskazują wprawdzie na zawiniony bezczynnością pozwanego brak zastosowania ustawowego mechanizmu waloryzacyjnego, jednak dochodzone roszczenia są roszczeniami o wysokość wynagrodzenia a nie o odszkodowanie. Kontrowersje dotyczą bowiem zarzucanego braku zastosowania wobec powodów ustawowego mechanizmu waloryzacyjnego w 2009 i 2010 r. – co usuwa w tym zakresie sprawę spod rozstrzygnięcia w sporze grupowym. Kwestia możliwości sfinansowania waloryzacji ze środków budżetowych powierzonych pozwanemu jest wtórna, skoro Skarb Państwa zobligowany jest do podejmowania działań przeciwdziałających powstawaniu zobowiązań, zaś w tym kontekście odpowiedzialność pozwanego za ich ewentualne powstanie pozostaje faktycznie wyłącznie odpowiedzialnością polityczną osoby piastującej stanowisko ministra odpowiedzialnego za wykonanie budżetu w powierzonej mu części.

Natomiast przepisy ustawy budżetowej na 2011 r. i 2012 r. określiły średnioroczne wskaźniki wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na poziomie (...). Wykluczyły one zatem waloryzację wynagrodzeń funkcjonariuszy SW, co związane było z koniecznością utrzymania równowagi budżetowej i zdolności państwa do wywiązywania się z obowiązków.

Sąd zważył, że Trybunał Konstytucyjny rozważając zgodność z Konstytucją przepisów uniemożliwiających waloryzację wynagrodzeń sędziów w 2012 r. w sprawie K 1/12 (orzeczenie z 12.12.2012 r.) wskazał, że dopuszcza w związku z tym zarówno ingerencję w sferę praw nabytych (wyrok o sygn. K 9/00 oraz wyroki z 9 kwietnia 2002 r., sygn. K 21/01, OTK ZU nr 2/A/2002, poz. 17 i 20 stycznia 2010 r., sygn. Kp 6/09, OTK ZU nr 1/A/2010, poz. 3), jak i ustanowienie przepisów niekorzystnie ingerujących w treść ukształtowanych stosunków prawnych (wyrok w sprawie K 22/96), a także mniej korzystne zasady waloryzacji świadczeń z ubezpieczeń społecznych (wyroki z 22 października 2001 r., sygn. SK 16/01, OTK ZU nr 7/2001, poz. 214 i wyrok w sprawie P 9/05). Trybunał Konstytucyjny przyznał zachowaniu równowagi budżetowej pierwszeństwo przed ochroną praw nabytych w odniesieniu do przejściowego

zniesienia indeksacji i waloryzacji wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej (orzeczenie o sygn. K 18/92 i wyrok z 17 listopada 2003 r., sygn. K 32/02, OTK ZU nr 9/A/2003, poz. 93),

Rozważania Trybunału dotyczące powyższego zagadnienia uniemożliwiają zatem przypisanie Ministrowi Sprawiedliwości bezprawności w zakresie braku zwaloryzowania wynagrodzeń funkcjonariuszy SW w 2011 i 2012 r., skoro pozwany związany był przepisami ustaw budżetowych, których zgodność z Konstytucją nie budzi wątpliwości Sądu w związku ze w/w stanowiskiem Trybunału Konstytucyjnego.

Stanowisko pozwanego, zgodnie z którym możliwość wystąpienia z żądaniem naprawienia szkody powstałej w związku z wydaniem aktu normatywnego możliwa jest po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu niezgodności tego aktu z Konstytucją pomija okoliczność, że sądy powszechne uprawnione są do samodzielnego badania zgodności z Konstytucją aktów wykonawczych, zaś powodowie nie kwestionowali zgodności konstytucyjnej ustaw budżetowych, lecz bezczynność Ministra Sprawiedliwości polegającą na braku złożenia wniosku o przeniesienie środków z rezerwy lub oszczędności na poczet wypłacenia im zwaloryzowanych uposażeń. W sprawie niniejszej brak było zatem podstaw do formułowania wniosku o kontrolę konstytucyjności przepisów regulujących zasady wypłacania powodom wynagrodzeń w latach 2009 – 2012.

Jakkolwiek jednak stanowisko pozwanego w powyższym zakresie jest niezasadne, pozostałe podniesione przez niego zarzuty dotyczące niedopuszczalności poddania sporu rozstrzygnięciu w postępowaniu grupowym Sąd podzielił co do zasady, co wskazano wyżej.

Porównanie podstawy podanej w pozwie z ustawowym wzorcem zawartym w art. 1 ust. 2 ustawy z 17.12.2009 r. doprowadziło zatem Sąd do przekonania, że jakkolwiek podane w pozwie okoliczności odpowiadają ustawowym podstawom do dopuszczalności pozwu w pozwie grupowym, jednak w rzeczywistości okoliczności te nie istnieją, przez co pozew podlegał odrzuceniu, o czym orzeczono jak na wstępie.

Sąd uznał za zbędne wyjaśnienia przyczyn braku przeprowadzenia waloryzacji w okresie objętym pozwem i oddalił wnioski dowodowe reprezentanta grupy ukierunkowane na te okoliczności (k. 408).

O kosztach orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c. mając na uwadze, że powodowie formułując swoje roszczenia oparli je na ustawowych podstawach, zaś samo rozstrzygnięcie zaledwie połowicznie wskazuje na ich bezzasadność, z uwagi na otwartą nadal możliwość dochodzenia indywidualnych roszczeń za 2009 i 2010 r. oraz ewentualnego żądania wyrównania wynagrodzeń za 2011 i 2012 r. zaniżonych na skutek braku waloryzacji wynagrodzeń w 2009 i 2010 r. Brak możliwości dochodzenia tych roszczeń w postępowaniu grupowym nie przesądza bowiem o braku ich zasadności, co potwierdza zaistnienie szczególnie uzasadnionego wypadku, o jakim mowa we w/w przepisie i umożliwia skorzystanie przez powodów z dobrodziejstwa nieobciążania ich kosztami zastępstwa procesowego przeciwnika.